

Кедр європейський

Роботу підготувала:
Довгань Тетяна

- Кедр європейський— хвойне вічнозелене дерево родини соснових. Максимальна тривалість життя — 1000 років, висота — до 25 м, діаметр стовбура — до 1,5 м. Занесена до Червоної книги України.

- Дерево 10-25 м заввишки з діаметром стовбура до 1,5 м. Потужний стовбур в старості часто стає викривленим. Крона широка, яйцевидна, часто — багатoverшинна. Однорічні пагони вкриті густим червонувато-бурим опушенням. Нижні гілки часто торкаються землі.

Будова і життєдіяльність

- Кора молодих дерев сіро-зелена, гладка, місцями із смолистими бульбашками, з віком все більш шорстка, розтріскано-луската, в зрілому віці коричнева з червонуватими тріщинами між пластинками.

Кора

- Хвоя темно-зелена з блакитним відливом, пряма, щільна, довга (5-9 см) і тонка, по 5 хвоїнок у пучках. Тримається на гілках 3-5 років.

ХВОЯ

- Чоловічі — жовті або червонуваті колоски, 10 мм завдовжки, 5 мм завтовшки. Жіночі шишки — яйцевидно-довгасті, 1 см завдовжки, спочатку фіолетово-бурі, потім — коричнево-пурпурні.

Шишки

IZ-SIBIRI.RU

- На коротких сильних черешках розташовуються під верхівкою пагона. Квітнуть в травні-червні. При дозріванні стають темно-коричневими. Дозрівають на другий рік і не розкритими опадають

Шишки

- Як й інші соснові, розмножується насінням. Росте повільніше, ніж інші кедрові сосни. Річний приріст паростка у молодому віці — 2,5 см, після 30 років — близько 10 см. У 30 років висота дерева 3-4 м; у 35 років — 7,5 м, ширина — 3,5 м; у 70 років висота — 14-17 м, діаметр стовбура — 20-30 см.

Розмноження

- Ареал виду складається з двох фрагментів. Один — від південних районів Франції до східних районів Альп, на півночі доходить до Женевського озера.

Поширення

- Другий і менший ареал розташований у Високих Татрах та Карпатах. Росте на висоті 1200-2600 м над рівнем моря, в континентальному кліматі, де дуже низькі температури і сніг лежить більше 9 місяців на рік.

Поширення

- Вважається довговічнішою, ніж сосна сибірська. Живе до 1000 років. У культурі поширена на всій середній смузі Європи. Широко культивується в Австрії, Німеччині, Швейцарії, Франції, Польщі, Румунії, в країнах Північної Європи — Норвегії, Швеції, Ісландії. Із колишніх республік СРСР — в західних районах України і в Прибалтиці.

Поширення

- В Україні сосна кедрова європейська зустрічається лише в Карпатах — в Закарпатській та Івано-Франківській областях. Відомі її місцезнаходження на гірських хребтах Горґан, Свидовця, Черногори, які є східною межею її ареалу. Найбільші площі кедрової сосни збереглися в Івано-Франківській області, в основному в Горґанах.

Сосна європейська в Україні

- У гори дерево піднімається на висоту до 1350 м на північно-східних схилах і до 1280 м — на північних. Часто разом з ним росте ялина, гірська сосна — жереп, горобина, іноді береза.

Сосна європейська в Україні

- Відвар хвої використовують як протицинговий і потогінний засоби. Настій шкаралупи горіхів — при глухоті, нервових розладах, хворобах печінки та нирок. Як і всі кедрові сосни сосна європейська має сильні бактерицидні властивості. Її живицею змащують рани, порізи та опіки. З горіхів отримують кедрові вершки і молоко.

Практичне використання

- Деревина спочатку світла, потім сильно темніє, високо цінується з давніх часів. Завдяки рівномірній структурі добре підходить для столярних робіт, особливо для будівництва будинків.

Практичне використання